

TLAČOVÁ SPRÁVA

Slovenský fotograf Martin Machaj v spolupráci s UCM Trnava prináša jedinečnú výstavu slovenských krojov medzi krajanov do USA

Trnava 25. 9. 2024 – V priestoroch Národného českého a slovenského múzea a knižnice (National Czech and Slovak Museum and Library) v americkom meste Cedar Rapids sa dňa 25. 9. 2024 vo večerných hodinách slávnostne otvorila výstava *Slovenská epopeja*. Tento unikátny projekt, ktorý je dielom svetoznámeho slovenského fotografa Martina Machaja a podporovaný odborníkmi z Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave (UCM), predstavuje jedinečnú sériu 25 fotografií zachytávajúcich posledných nositeľov tradičných krojov v rôznych regiónoch Slovenska. Otvorenie a sprístupnenie výstavy širokej verejnosti je súčasťou špeciálneho programu k 30. výročiu založenia múzea.

Výstava *Slovenská epopeja* je predzvestou pripravovanej autorskej knihy, na ktorej Martin Machaj neúnavne pracuje od roku 2020. Táto publikácia prinesie jedinečný a doposiaľ nepoznaný pohľad na krásu a autenticitu ľudí z jeho rodnej krajiny.

Výstava ponúka nový pohľad na miznúce dedičstvo slovenského ľudového odevu. Autori ju koncipovali ako tzv. cestovateľskú výstavu, pričom jej flexibilné zhotovenie na vysoko kvalitných banneroch umožní presúvanie a prezentáciu po celom svete.

Fotografie zachytávajú autentický život ľudí v ich prirodzenom prostredí – v chalupách, na priedomiach počas sviatočných a každodenných aktivít. Sú doplnené o poetické a vysvetľujúce texty od Kataríny Slobodovej Novákovej z Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, odborníčky na tradičnú kultúru, ktorá s Martinom Machajom spolupracuje už šesť rokov.

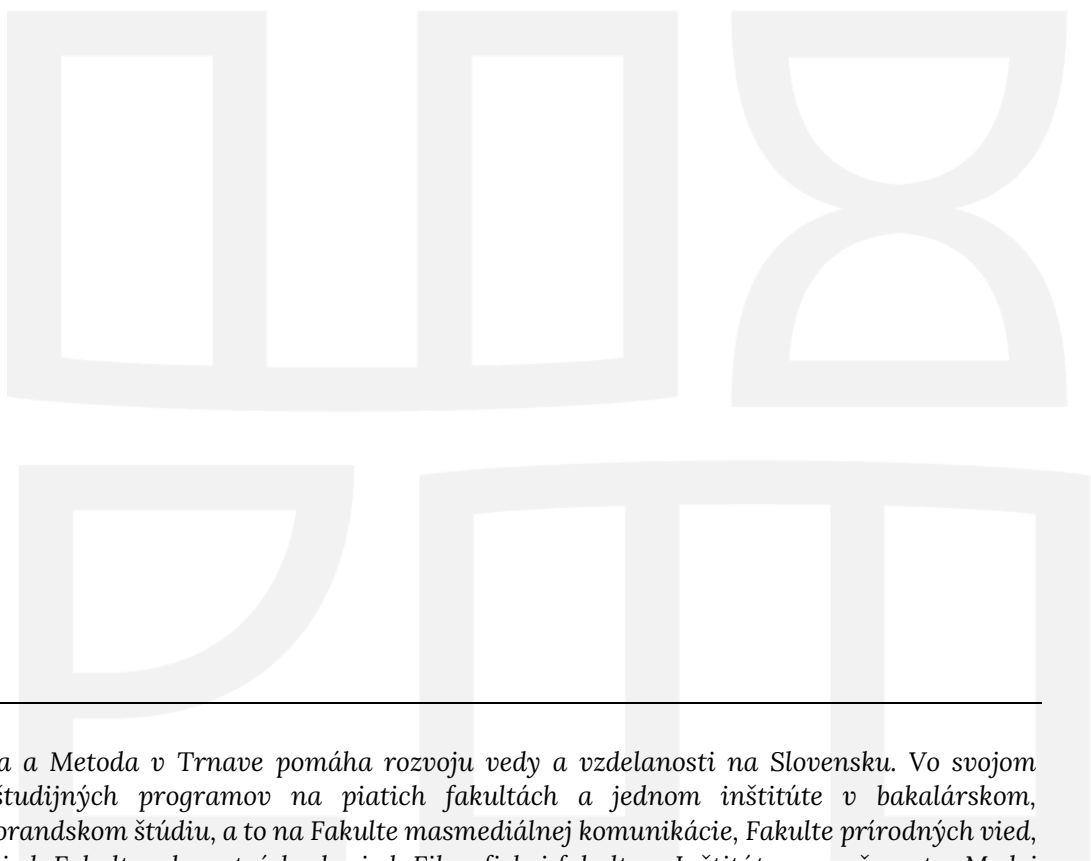
„Projekt sa zameriava nielen na dokumentáciu tradičného odevu, ale aj na zmenu ich významu v modernom svete. Zachytávajú nielen ľudí a kroje, ale najmä *genia loci* jednotlivých regiónov Slovenska. Na fotografiách sú zachytení miestni aktivisti, folklórne skupiny a jednotlivci, ktorí uchovávajú, zachraňujú a prezentujú kroje vo svojich komunitách. Výstava tiež reflektuje na premeny, ktorými kroje prešli vplyvom historických zmien, a na nevyhnutné kroky potrebné pre ich uchovanie a ďalšiu prezentáciu,“ uviedla Katarína Slobodová Nováková z Katedry etnológie a mimoeurópskych štúdií Filozofickej fakulty UCM.

Výstava je určená nielen zahraničným Slovákom, ale aj všetkým milovníkom tradičnej kultúry a umenia. Vznikla v rámci spolupráce umeleckého fotografa a UCM a tiež partnerov zo Slovenska a je súčasťou dvoch významných projektov – APVV 20-0263 a Plánu obnovy a odolnosti EÚ. Cieľom autorov je vytvoriť do roku 2026 rozsiahlu fotografickú monografiu, ktorá predstaví všetky odevné regióny Slovenska nevšedným pohľadom umeleckého fotografa.

Záštitu nad výstavou prevzal prezident Slovenskej republiky Peter Pellegrini. Výstava je sprístupnená širokej verejnosti v priestoroch stálej expozície múzea a následne bude počas dvoch rokov putovať po krajských komunitách Slovákov v USA, Kanade a Argentíne.

Viac informácií poskytne:

Mgr. Andrej Brník, PhD.
Prorektor pre rozvoj a vzťahy s verejnosťou
Telefón: 033 5565 131
E-mail: andrej.brnik@ucm.sk

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave pomáha rozvoju vedy a vzdelanosti na Slovensku. Vo svojom portfóliu má 146 študijných programov na piatich fakultách a jednom inštitúte v bakalárskom, magisterskom i doktorandskom štúdiu, a to na Fakulte masmediálnej komunikácie, Fakulte prírodných vied, Fakulte sociálnych vied, Fakulte zdravotníckych vied, Filozofickej fakulte a Inštitúte manažmentu. Medzi hlavné poslanie a priority univerzity patria uplatnenie absolventov v praxi, rozvoj kritického myslenia študentov, podpora hodnôt humanizmu a demokracie a taktiež rozvoj spoločnosti prostredníctvom vedy a výskumu v spoločenských aj prírodných vedách.